

damnationis. et mirovalde quod peccator hoc audiens vel intelligens ac animo reuoluens tanta mala non pungetur ad penitendum siue ad recedendum a vanitatibus seu voluptatibus huius seculi nisi forte aliquis sit ita induratus in tantum quod non velit attendere seu pertere futura pericula anime sue aduenientia vel ira desperatus ut diffidat de misericordia. aut ira excecatus in nequicia et malicia quod propter hoc non possit nec valeat etiam metu gelenne se continere a voluptatibus carnis et lasciuia. **S**z vellem scire propter tales vel similes mundi amatores cum aliqui ex eis ad penitentiam trahantur vel etiam vocantur. qualiter vel per quem modum hoc fiat

Ca. XI. Pater.

Silire debes quod valde dux cor habet ille quem a suis prauiatibus et voluptatibus nec supplicia infernalibus nec gaudia eterna retrahere possunt. **H**oc testat beatus bern. cum dicit. nimis cor est dux quod non emolliunt beneficia nec terret supplicia. nec alliciunt promissa. nec castigant flagella. hoc bern. **S**ed opus deus scit quos predestinavit ab eterno et precelegit ad vitam eternam. put ipse dicit. ego scio quos elegerim. cum vult et quando sibi placet vocat ad conuersionem et ad penitentiam agendam et hoc diuersis modis. aliqui per aliquas reuelationes. aliqui per tribulationem aut corporales infirmitates. aliqui per exhortationes vel exempla aliorum. interdum per internam inspirationem gratiam et conuersionis infundentem. **D**e hoc dicit ysaia. **M**ultis modis terret deus homines ut vel sero conuertantur atque exinde magis erubescant quam tunc expectati sunt ut redirent. nam nunc mis. nunc plagis. nunc reuelationibus quosdam conuertit. despicit despicit

tes. et moniti terroribus corrigantur plerique ex sola mentis deuotione conuertuntur ad deum. nonnulli vero coacti plagis conuertuntur qui ex deuotione non conuertebantur. hoc ysaia. **X** De hoc etiam habet in collationibus patrum ubi passim in sua collatione sic dicit. **P**rimus conuersionis modus ex deo est. secundus per hominem. tertius ex necessitate. **E**x deo quidem est conuersionis ex inspiratione quedam immissa in cor nostrum nonnunquam etiam dormientes nos ad desiderium eterne vite ac salutis excusat. deumque sequi et eius inhaerere preceptis et punctis salutari ma coartatur. ut in scripturis sanctis Abraham voce divina de genitali solo et totius cognationis affectibus patrisque domo legimus euocatum. dicente domino. **E**xi de terra tua et de cognatione tua et de domo patris tui. **S**ecundus modus conuersionis est quem fieri per hominem diximus vel exemplis quorundam sanctorum vel monitis instigati ad desiderium salutis accendimur. **T**ertius vero conuersionis modus est qui ex necessitate descendit dum diuitibus huius mundi vel voluptatibus obligati ingruentibus repente temptationibus vel que merentur pericula minantur vel amissione bonorum vel carum morte conuincimur ad deum quem sequi in prosperitate reprobamur saltem inuiti sperare conuincimur. **A**d hoc quod manifeste probat initium nostre salutis dominum vocatorem fieri. dicentis ut s. **E**xi de terra tua. et summationem perfectionis ab eodem ac puritatis similiter tribui cum dicit. **V**eni in terram quam monstrauero tibi. id est non quam tu ex teipso nosse vel industria tua valeas reperire. sed quam tibi ego non solum ignoranti sed etiam non inquerenti monstrauero. **E**x quo manifeste colligitur quod quemadmodum inspiratione dominum conuocari ad viam salutis occur

rimus. ita etiā maisterio ipsius et illu-
minatione deducti ad perfectionem sum-
me beatitudinis pervenimus. hęc pasun-
tius. Apparet igitur permissa non solum
carioris modus. sed et principium nęe sa-
lutis et presumptio perfectionis per gratiam dei
in nobis actitari. vñ quilibet qui desi-
derat saluari cum se senserit per predictos
modos a dño moveri seu vocari respō-
deat per bonā voluntatē recipiendo gra-
tanter monita salutis obediendo et fa-
ciendo quod in se est. De hoc dicitur idem pasun-
tius in eadē collatione. sic itaq; si-
cut occasiones salutis aduersus modis
cognoscimus deū operari. ita nēm est oc-
casionibus a dimitate processis vel emixius
vel remissius famulari. Nā sic dei fuit
vocātis oblatio. Exi de terra. itaq; A-
braxe fuit exeuntis obīa. et quēadmo-
dū illud quod dicitur et veni in terram ut fiat
obtempantis est opus. atq; illud quod
ad iudicium. quā monstrauero iubentis dei
vel permittentis est gratia. Quibus mani-
feste processum et initium bone voluntatis
nobis a dño inspirante procedi. cum autem per
se aut per exhortationē cuiuslibet homi-
nis aut per necessitatem nos ad salutem
attrahit viam et perfectionem. utrum ab
eodem similiter donari. nostrum do-
hoc esse ut ad exhortationes auxiliūque
dei vel remissius vel emixius exequamur
et per hoc nos remunerationem vel sup-
plia dignissime promereri. quod eius
dispensationi aut prudentie erga nos
benignissima dignatio collate vel neg-
leximus vel studuimus nostre obedi-
entie deuotione congruere. unde diuine est
gratie prestare nobis occasiones salu-
tis et prouentus secundos atq; victo-
riam. nostrum vero ut concessa dei be-
neficia vel intēsus vel segnius exequa-
mur. hęc pasuntius. Dabemus igitur
ex dictis sancti viri modum vocatio-
nis per quem vocamur ad deum habere

mus etiam quomodo monitis eius ob-
temperamus obediendo et faciendo quod in no-
bis est. **B** Inter hęc considerandum
quod maxime duo sunt que trahunt ho-
minem ad conuersionem et ad vitam
salutis. timor videlicet et amor. Timor
ne incurrat eternā damnationem. amor
ut perveniat ad eterne glorie manifestationē.
Nam sepe contingit quod peccatores diuer-
sis sordibus vitiorum involuti ad memo-
riam reuocant eterna gehenne tormen-
ta que eis debentur pro flagitijs et pec-
catis ab ipsis commissis et per diuinam
gratiam inspirati ad penitendū conueni-
unt. Sunt etiā nonnulli homines ira-
duri cordis quod metus et timor futurorum
malorum dum sani sunt flectere ad peniten-
dū non possunt. Sed tacti infirmitate
et egritudine corporis mox inuadit eos
timor mortis et metus eterne damnationis.
quo timore stimulante ad peni-
tendum compunguntur. et tales ut vi-
demus frequentius proponunt post con-
ualescentiam egritudinis vitam suam
mutare in melius per ingressum reli-
gionis. aut alio modo mores et malas
vitam emendando. Ex quibus etiam
plurimi votum emittunt ad hoc faci-
endum qui opitulante domino votum
quod emisissent aut sine voto qui se
emendare proposuerunt per ingressum
ordinis aut alio modo vitam suam cor-
rigendo fideliter et deuote exequuntur.
De isto metu tormentorum et vita emen-
datione dicit beatus gregorius super can-
tica. Sunt nonnulli qui magna inten-
tione que sunt tormenta reproborum
aspiciunt et sua facta propria sine palpa-
tione examinare contendunt. cumque se
peccasse cognoscunt et per hoc ire ad tor-
menta reproborum pertimescunt. subito
tenebras iniquitatis derelinquunt et luce
iusticie accēdi cupiscunt. mox ad scā
operatōem insurgunt. et per bona que faciunt

clarere primis quibusq; incipiunt. hxc
 greg. Ecce habemus quod quod plurimi p
 pter metum infernalium tormentorum
 pccata et vitia deserentes viam pnie et sa
 luti aggrediuntur. **E** sunt etiam non
 nulli qui per inspirationem diuinam pfi
 derantes et ppendentes gaudia celestia
 ac dulcedine glorie future et maxie vi
 sione sancte trinitatis in qua summa vo
 luptas et dulcedo consistit seipsum repre
 hendunt de pueris actibus quos contra de
 um perpetraverunt. et ppter hoc lam en
 ris ac lacrimis agendo pnam se affici
 unt. subiacere etiam tpalibus et dignan
 tur. hxc ardentem eternalia cupiscunt.
De quo dicit beatus greg. sup illud Eze
 chi. Abij amarus in indignatione spūs
 mei. pensate hmi cui dona sci spūs cre
 auerat cur amarus abibat. **S**ed mentem
 quam spūs sanctus replet in ama
 ritudine tpalium delcātione eternoꝝ
 pmouet. **D**ulce est em esse in rebus tpa
 libus et humanis. s; ei qui adhuc de ce
 lestibus gaudia nulla gustauit. q; quan
 to minus eterna intelligit tanto delcā
 bilius in tpalibus requiescit. **E**c si q; s
 iam cordis ore gustauerit que sit dul
 cedo celestium premioꝝ. q; illi ymidici
 angeloz chori. q; incomprehensibilis vi
 fio scē trinitatis. huic quanto illd dul
 ce fit q; intrus vident. tanto in amarit
 tudine oē q; foris sustinet. rixas secu
 de his q; male egisse se recolit. et sibi
 metipso displicet cum illi iam placere
 incepit qui omnia creauit. **R**eplendit
 se in cogitationibus. insequit de verbis
 et punit flendo. de factis supnis inhiat
 terrena oia iam pmentis respectu cal
 cat. **E**t q; diu illud q; desiderat adhuc
 per spēm non habet flere dulce habet et
 se pnuis lamētis affligere. **E**t q; nec
 dum se eē in patria ad quam creatus
 est videt in huius vite exilio nihil plus
 ei q; sua amaritudo placet. et dignat

em subiacere tpalibus et ardentem sus
 pirat eternis. **U**nde per salomonē dicit
In multa sapia multa est indignatio.
 q; si eterna iam sapimus nosmetipso
 despiciunt? egi se hoc qd nos potuit ab
 eternitatis amore separare. **S**i eterna
 iam sapimus concupiscere tpalia de
 dignamur. **R**eplendit semetipsa; cō
 scia accusat qd egit. damnat p pnam
 quod accusat. fit rixa in animo p rixē
 ris pacē cum deo. **S**ic achab iniquus
 rex a ppheta replens cum contra se di
 uinam sniam audisset pertimuit et ma
 gno timore depressus ē ira ut pphete suo
 dñs diceret. **N**onne vidisti achab hu
 miliatū coram me. q; igit humiliatus
 ē mei causa nō inducā malū in diebus
 eius. **I**n quibus verbis dñi pensandum
 est quomodo ei in electis suis meror a
 maritudinis placet qui amittere deus
 timent si sic ei et improbo als reprobo
 penitentia placuit qui timebat perde
 re pns seculum. **A**ut quomodo ei gra
 ra sit spontanea afflictio pro culpis in
 eis qui placent si hxc ad tempus placu
 it et in eo qui displicebat. **D** **S**
 sciendū quia nullus agere hoc p amo
 re omnipotentis dñi ex toto corde pre
 ualet nisi is cuius animū spūs sanctus
 assumpserit. **N**unq; em homo ex sua
 virtute sufficit terrena despiciere. cele
 stia amare. pacem cum deo querere. se
 cum rixam subire. in cogitatione se
 metipsum reprehendere et gemitibus
 penitere. **N**ullus hxc agere nisi quem
 diuina gratia roborat valet. **U**nde et
 subditur. **M**anus enim domini erat
 mecum confortans me. **A**d bona sur
 gere perfecte nō possumus nisi nos spi
 ritus et preueniendo eleuet et subsequē
 do confortet. hxc gregorius. **E**
Videmus igit per predicta qualiter p
 amorem celestium nonnulli consurgant
 ad ptemptū terrenoꝝ ac odiū vitioꝝ et

pro sceleribus perpetratis se tradunt ad
p̄m̄e lamentū. Vultū em̄ valet ad p̄tē
p̄tū rex t̄paliū ⁊ huius seculi vanitatū
diligens meditatio celestiu gaudioꝝ.
De hoc d̄t beda. Oīa si te dilectant
aliq̄n̄ gaudia hūana falsa breuis huius
seculi gloria ⁊ caduca potentia. illuc
mentē euacua ubi vera sunt gaudia ⁊
oīa reputabis vt ster cora. Et br̄s ber.
Si p̄sideremus que ⁊ quāta sint que p̄
mittunt nobis in celis. vilipenderes
oīa que h̄ntur in terris. Dicit etiā de
hoc beatus greg. in q̄dam omel. sic Si
p̄sideremus q̄ ⁊ quāta sint q̄ nobis p̄
mittunt in celis vilescerent aīo oīa q̄
h̄ntur in terris. Terrena nāq̄ sustan
tia sup̄ne felicitati p̄pata pondus ē nō
subsidium. T̄paliū vita eterne p̄pata
mors est potius dicenda q̄ vita. Ipse
em̄ quotidianus defectus corruptōis
quid est aliud q̄ quedā p̄lixitas mor
tis. Que aut̄ lingua dicere vel quis in
rellectus cape sufficit illa sup̄ne citi
tatis quāta sint gaudia angeloz ⁊ cho
ris interesse. cum beatissimis spiritibz
glorie p̄ditōis assistere. p̄ntem deuol
tū cernere. incircūscriptū lumen vide
re. nullo metu mortis affici. incorrup
tionis p̄perue munere letari. Sed ad
hec audita inardescit aīmus. iāq̄ illic
cupit assistere ubi se sp̄at sine fine gau
dere. Sed ad magna premia puenire
non p̄t nisi p̄ magnos labores. Unde
⁊ paulus d̄t Non coronabit nisi q̄ le
gitime certauerit. Delectat igit̄ men
tem magnitudo p̄mioꝝ. s̄ nō delectat
certamē laboz als deterreat. hec greg.
Apparet igit̄ p̄ predicta quō nonnulli
p̄pter amorē celestis patrie relinquūt
mundū ⁊ se tradunt p̄m̄e ⁊ sancte con
uersationi vt illam asequi valeant in
futuro. Unde vnusquisq̄ qui se sentit
in statu vitioso ⁊ in pctōꝝ sordibz p̄sti
tutum. reuocet ad memoriā tormen

ta gehenne que incidere potest ⁊ ne tar
det quātorius conuerti ad dominū ⁊
penitentiā. ne forte tardando incidat
in iram ip̄ius ⁊ eternā damnationem
¶ Ad hoc faciendum hortatur nos
beatus greg. sic dicens Dum t̄ps est
vnusquisq̄ p̄nitentiā suā deserat ⁊ dei
patientiam p̄mescat. ne quem nunc
tranquillū despicit iratum postmodū
nequaq̄ euadere possit. Omnipotens
em̄ deus peccantes misericorditer ex
pectat. t̄ps ad p̄m̄am tribuit quos nō
cōuersos ad grauioris reatus testimo
nium d̄tit. patienter iram retinet quā
q̄nq̄ irtractabiliter funder. hec gre.
De hoc etiā p̄ sapientem sic d̄t. Non
tardes p̄uerti ad dominū ⁊ ne differ
ras de die in die. subito em̄ veniet ira
illius. ⁊ in t̄pe vindicte disperdet re.
ne adicias pctm̄ sup̄ pctm̄ ⁊ ne dicas
miserario d̄m̄ magna est multitudinis
peccatoꝝ meoz miserabitur. Vīa em̄
⁊ ira ab illo cito proximant. ⁊ in pec
catoꝝ respicit ira illius. Hec sapi
ens. Ex his igit̄ dictis colligere poss
sumus periculosum esse tardare peni
tentiam ⁊ differre conuersionez de die
in diem. quia quanto quis diutius p̄
trahit suam ad deum per penitentiam
conuersionem. tanto magis in pecca
tis induratur ⁊ difficilius ad penitenti
am resurgit De hoc dicit Pelman
dus in quarta parte speculi bystoria
lis sic Festina post lapsus vt resurgas
nam si resurgere hodie ē difficile cras
erit difficilius. Qui nō est hodie cras
minus aprus erit. Unde quanto iacet
bis diutius tanto cades profundius
ipsum namq̄ iacere cadere. Cadere
fateor humanū est. sed nihilominus
humanum est resurgere. non resurget
re nullo modo humanum est dicendū
sed dyabolicum cuius tora vita ruina
est. ¶ Notandum q̄ quatuor

sunt. s. stare cadere surgere et non resur-
gere horum duo media hominis sunt.
homo enim cadit et resurgit. Stare ve-
ro absque casu solius angeli est. Non resur-
gere solius dyaboli est. Qui ergo stat
et non cadit angelus est. Qui autem cadit
et post casum non surgit non quia non
potest sed quia non vult. Perfecto dyabo-
lus est. **Hec** Helmadus. Colligat ergo
vniuersusque peccatorum ex his vbiis quod mul-
tum periculosum est iacere in sordibus
vicio et differre penitentiam et conuersio-
nem ad deum et ideo quatorius festinet
aliquid ad penitentiam et sanctam conuersio-
nem se conuertere ad deum aut per introitum re-
ligionis aut manendo in seculo mundi-
vanitates peccata seu occasiones pecca-
torum fugiendo. **Sed** in seculo multe
sunt occasiones per quas homo trahitur
ad vicia et retrahitur a sancta conuersio-
ne ut docet experientia. **Idcirco** magis cau-
tum est qui se sentit ad peccandum fragi-
lem ac propter occasiones que occurrunt
in seculo se a viciis non posse continere
ut per ingressum religionis se a peccatis
restringat et de preteritis penitentiam
agat sancteque ibi uiuat ut post hanc vi-
tam ad eterna gaudia peruenire valeat.
Hec de difficultate autem abstinendi
a peccatis in mundo propter diuersas oc-
casiones que se offerunt in seculo et de fuga
mundi atque ingressu ordinis supradic-
tus Helmadus satis lucide ponit sic
dicens. **Vis** extingere libidinem amoue-
re ligna ab igne et aliquid non subsistet in cen-
ditum. **Que** sunt inquis ligna que non sunt
struenda in igne. **Ista** que sunt. **Ocia**
seguicis. somnus. caro. febra. vinum
prosperitas. ludus. carmina. forma pu-
er. **Hec** ergo sunt omnia irritamenta
vicio. **Hec** sunt incitamenta voluptatis
tormenta castitatis. hoc oleo. hac pice
hac stupa. his sacramentis incendit

fornax babilonis. **Vis** ergo fugere incen-
ditum voluptatis fuge hoc omne genus
fomitis. **Sed** quo fugies a facie istorum
torum circumspice mundum vbius dyabolus
hamum peccati aliquo fomite delectati-
onis infestat. **Fugiendus** ergo est mun-
dus ut eius concupiscentie fugiantur
Alioquin si in mundo remanere volueris
nec abscisis manibus nec truncatis
pedibus nec effosis oculis eo quod scan-
dalifauerint te scandalo non carebis
Igitur quicquid nec sine membris of-
ficialibus possumus viuere nec illis scan-
dalifantibus bene viuere necessario que-
rendus est locus non tam corporibus que
moribus salubris vbi corpore sensuum
non carentes officiis illis scandalis ca-
reamus. **Et** quis locus ad hoc condone-
us nisi claustrum vbi pax includit bone-
fias claudis excludit voluptas mala
secludit libido. **Cede** ergo de fornace fer-
rea ad claustrum refrigerium ut in loco as-
sumissimum sub domino nostro Iesu christo per-
fimo voluptuose transigas presentis
huius miserie breuem calamitatem.
Sed dicis nunquid soli claustra-
les saluantur aut omnes peunt seculares
sane neutrum. sed isti soli facile saluantur
illi omnes difficile. **Cur** hoc nisi quia
turior ab incendio remotus ab igne que
proximus igni. **Hec** Helmandus. **Ecce**
patet per predicta quod conuersari in mundo
et esse ibi absque peccato mundum valde
fit difficile quia propter occasiones que
occurrunt in seculo periclitantur virtutes
dicente beato Hieronymo. pietas castitas in-
delicias. humilitas in diuitiis. pietas in
negociis. charitas in hoc seculo neque.
Hec beatus. **Unde** propter tot pericula fugien-
dus est mundus et appropinquandus reli-
gioni per ingressum ordinis vbi occasio-
nes vicio tolluntur et materia ad bene-
operandum ministrat ac copiosior merces
seu premium acquiritur. **De** quo beatus Hieronymus sic

dicit. Bonum est nos hic esse. s. in clau-
stro qz uiuit ibi hō purius. quiescit se-
curius irrorat frequētius. cadit rari⁹.
surgit facilius. incedit rucius p̄m̄iaf
copiosius. **Dec ber.** Uitemus ergo cla-
re ualde fructuosum esse ⁊ salubre con-
uersari in monasterijs p̄ habitū religi-
onis cū tot bona occurrāt x̄po dilectis
Queramus ḡ dei gr̄as p̄ ingressum or-
dinis ⁊ ip̄e dignabitur nos suscipere in-
ter brachia sui amoris testāte br̄o ber.
qui d̄r. Bonus es dñe anime q̄renti re-
occuris amplecteris sponsū te exhi-
bes qui es dñs ymo q̄ es sup̄ oīa deus
bñdictus in secula. **Dec ber.** Fugiam⁹
igif mundū qui amaritudine plenus
est p̄ introitū religionis leuēmus cor
ad celū p̄ affectū dilectōis ubi solū
ra est dulcedo ⁊ iocūditas dicēte br̄o
aug. in glo. sup̄ ps. Amaritudine ple-
nus est mūdus apud solūz deū est iocū-
ditas. **Uñ** cor leua in celū p̄ quos gra-
dus. Gradus affectus sunt iter tuū
uoluntas tua est. Amādo ascendis neg-
ligendo descendis. **Stans** in terra in
celo es si diligis. non em̄ sic leua⁹ cor
quō leuatur corpus ut leuetur locum
mutat. Quocūqz ḡ cor se p̄uerterit in
terrenis rebus amaritudinem inuenit
vnde dulcescat non habet nisi leuet se
ad deū **Dec aug.** Et qz pressura ⁊ ama-
ritudo ⁊ fallax est pax in mūdo pax ar-
vera est in dño dicente ip̄o dño in mū-
do pressurā habebitis in me autē pacē
Uñ adhxramus deo p̄ sanctā cōuersa-
tionē ut pacem habeamus **R** De
hac duplici pace d̄r **Hugo** in libro de
claustro aīe. Duo sunt gr̄a pacis vna
qm̄ x̄pus dat. altera qm̄ dat mundus
pax mūdi est ut a deo recedas ⁊ diabo-
lo p̄sentias pax uero x̄pi est ut expellas
diabolū ⁊ diligas deū. pax mūdi est ut
mūdus tibi ⁊ tu mūdo placeas ⁊ sic fa-
ciatus terrenis uoluptatib⁹ inferni cru-

ciatibus in eternū succūbas pax x̄pi ē
ut aduersa mūdi vsqz ad mortē paciē-
ter tolere⁹ ⁊ sic post mortē future uite
felicitatē securus expectes. **Dec bul-**
go. **Secretemur** igif x̄pi uestigia eius do-
ctrinam ⁊ exempla imitando p̄ ingrel-
sum religiōis inibi seruiēdo sancte re-
ligioseqz uiuendo ut post hanc uitā ad
ip̄sum puenire ualeamus ip̄e enim est
uia uitas ⁊ uita. **Sup** quo dicit br̄o
aug. **Ac** si cui libet sectori suo dñs di-
cat. **Quo** uis ire per me uade quia ego
sum uia si per me uadis laq̄os euadis.
Quo tēdis uenire ego sum ueritas. ad
me ueni. festina simpliciter uenire ut pos-
sis feliciter puenire. **Si** in ueniendo f-
uas qd̄ iussi in pueniēdo reddā quod
promisi. **Ueritas** em̄ sum mentiri nel-
scio ubi uis pmanere cū puenieris ego
sum uita in me mane. **Si** in meis ui-
ner ueniendo ⁊ pueniēdo in me mane-
bis sine morte uiuēdo. **Dec aug.** **Fi.**
D E modo cōuersionis ad deū ⁊ de
uocātōe qualiter dñs suos quos
preelegit sibi ab eterno soleat uocare
ad penitentiā ⁊ sanctam cōuersationē
sufficientē modo habeo informatōem
Sz nūc quero ut illi qui relinq̄ntes
mūdū gratia spiritus sancti inspirati
et se trāfferentes ad sanctā p̄uersionē
habitū religionis assumēdo paciūtur
aliqua impedimēta siue tēptatōes an-
te ingressū ordinis uel intra tempus
probationis. **Caplm. XII.** **Pater**
S **ire** te uolo qz
penitentiam ⁊ conuersionem
ad deum multa sunt impe-
diētia maxime tū hęc **U** uidelicet
inuidia dyabolica fragilitas siue infir-
mitas humana. ⁊ consuetudo peccan-
di mala. **Malignus** enim spiritus ho-
stis generis humani cum p̄siderat pec-
catorē gratia se uisitāte esse compū